

Finansal kiralama sözleşmesinin devri halinde belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	64950229-VUK-2-153
Tarih	05.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 64950229-VUK-2-153

05/08/2013

Konu : Finansal kiralama sözleşmesinin devri halinde belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... yılında finansal kiralama şirketi aracılığıyla ... makinesi aldığınız, leasing kiralama döneminin ... yıl olduğu ve ... ve ... yılında ilk iki taksiti finansal kiralama şirketine ödediğiniz, kalan üç taksiti ... yılında ilgili şirketle görüşüp başka bir firmaya devrettiğiniz, bu devir işlemi ile ilgili olarak herhangi bir ödeme yapılmadığı belirtilerek, bu işlem nedeni ile fatura düzenlemeniz gerekip gerekmediği, gerekiyorsa devir alan firmaya mı, leasing şirketine mi fatura düzenlenmesi gerektiği konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanunun mükerrer 290 ıncı maddesinde, Kira süresi sonunda mülkiyet hakkının kiracıya devredilip devredilmediğine bakılmaksızın, bir iktisadî kıymetin mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan tüm riskler ile yararların kiracıya bırakılması sonucunu doğuran kiralama finansal kiralama olarak kabul edilmiş; finansal kiralamaya konu iktisadî kıymetin kullanma hakkının kiracı tarafından aktifleştirileceği; kiralama işleminde iktisadî kıymetin mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi, kiracıya kira süresi sonunda iktisadî kıymeti rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması, kiralama süresinin iktisadî kıymetin ekonomik ömrünün % 80'inden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya sözleşmeye göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının iktisadî kıymetin rayiç bedelinin % 90'ından daha büyük bir değeri oluşturması hallerinden herhangi birinin varlığı durumunda kiralama işleminin finansal kiralama olarak kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 328 inci maddesine göre, devir ve trampa satış hükmünde olarak kabul edilmektedir.

319 ve 334 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde de finansal kiralama uygulaması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamalar arasında finansal kiralama konusu malın kiracı tarafından bir başkasına devri hususunda bir açıklama bulunmamaktadır.

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun "Devir yasağı" başlıklı 15 inci maddesinde; "Kiracı, finansal kiralama konusu maldaki zilyetliğini bir başkasına devredemez. Ancak, tüketicilerin konut edinmesine veya yatırımlara finansman sağlayan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiracılık sıfatını ve/veya sözleşmeden doğan hak ve/veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin alınması kaydıyla devredebilir. İşbu devir nedeniyle finansal kiralama sözleşmesinde yapılan kiracı değişikliği, bu Kanunun 8 inci maddesi çerçevesinde tescil edilir veya şerh olunur. Konut finansmanı kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracı, kiralayana bilgi vermek, diğer finansal kiralama işlemlerinde ise sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla finansal kiralama konusu malın zilyetliğini bir başkasına devredebilir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Kanuna göre, kiracının finansal kiralama konusu maldaki zilyetliğinin bir başkasına devredilemeyeceği hükme bağlanmakla birlikte, belli şartlarda finansal kiralama konusu maldaki zilyetliğin devrine izin verilmiştir. Bu nedenle, anılan şirketin finansal kiralama yoluyla aktifleştirdiği iktisadi kıymetlerin içinde bulunulan zor şartlar nedeniyle finansal kiralama şirketi ile anlaşarak başka bir firmaya devredilmesinin geçerliliği hususunda anılan Kanunun uygulamasına ilişkin ilgili Kurumdan görüş alınmasında fayda vardır.

Öte yandan, (vergi mevzuatında yer alan kriterlere uyması açısından finansal kiralama işlemi sayılması kaydıyla) finansal kiralama yoluyla aktifleştirdiğiniz iktisadi kıymetin finansal kiralama şirketi ile anlaşarak başka bir firmaya devredilmesi mümkün bulunduğu takdirde vergi mevzuatı açısından aşağıdaki açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu hükme bağlanmış, maddenin dördüncü fıkrasında da ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

KDV Kanununa göre "teslim" bir malın tasarruf hakkının devrini, hizmet ise teslim ve teslim sayılan haller ile ithalat dışındaki işlemleri ifade etmektedir. Bu çerçevede, finansal kiralamaya konu bir malın kiracının kullanımına bırakılması teslim sayılmamaktadır.

Buna göre, tarafınızca Finansal Kiralama Kanununun 15 inci maddesi kapsamında hak ve yükümlülükleri (kiracılık sıfatını) bir başka şirkete devredilmesi işlemi, KDV Kanunu hükümlerine göre teslim değildir. Ancak, yapılan bu devir işlemi karşılığında yeni kiracıdan bir bedel tahsil etmeniz halinde, bu bedel genel hükümler çerçevesinde % 18 oranında KDV'ye tabi tutulacaktır.

Vergi usul mevzuatı açısından devir satış hükmünde olduğundan, tarafınızca finansal kiralama yoluyla aktifleştirilen iktisadi kıymeti kullanma hakkının içinde bulunulan zor şartlar nedeniyle finansal kiralama şirketi ile anlaşarak başka bir firmaya devredilmesi işlemi satış olarak kabul edilecek olup, bu satış işlemi nedeniyle elde edilecek bedel ve KDV için fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026